

Michaela Watrelot (rozená Jenisová) přijela do Prahy z University ve Vídni (Universität Wien, Institut für Kunstgeschichte) v rámci programu Erasmus, aby na Ústavu dějin křesťanského umění KTF UK studovala gotické umění se zaměřením na Slovensko. Během pobytu na KTF UK se však nadchla praktickými předměty, jako je Znalectví nebo Obchod s uměleckými díly. Tím bylo ovlivněno i téma její diplomové práce na vídeňské universitě: Einkauf – und Schenkungspolitik des Fürsten Johann II. von und zu Liechtenstein. V ní se zaměřila na nákupní a dárcovskou politiku knížete Jana II. z Liechtensteina v kontextu historických událostí, normativních rámců dobového soukromého sběratelství a charakteristik tehdejšího trhu s uměním. Tuto práci obhájila a studium na vídeňské universitě ukončila v roce 2017.

V akademickém roce 2017/ 2018 začala studovat v doktorském studiu, obor dějiny křesťanského umění na Ústavu dějin křesťanského umění KTF UK. Téma disertační práce si zvolila takto: Wilhelm von Bode and the International Art Market: the Unpublished Correspondence with Rudolph Kann and Joseph Duveen. V počátcích studia se zaměřila na průzkum archívů. Její prvotní zájem se soustředil na vztah českých sběratelů s Wilhelmem von Bode, zvláště s Vlastislavem Zátkou a Arnoldem Skutezkým. Ovšem na tomto poli zjistila nedostatek materiálu, a proto se rozhodla soustředit na zahraniční archívy, zvláště v Berlíně a Getty Institutu v Los Angeles. Nález dosud nepublikovaných textů a dopisů mezi Wilhelmem von Bode a Rudolphem Kanem upřesnil téma její disertace. V Archívu berlínských státních muzeí pak objevila rozsáhlý soubor dosud nepublikovaných dopisů Vojtěcha rytíře Lanny adresovaných Wilhelmovi von Bode. Během studijního pobytu v Los Angeles se jako posluchačka účastnila výroční konference College Art Association, na které byly předneseny příspěvky o nejnovějším výzkumu k historii uměleckého trhu (sekce pod vedením Dr. Lynn Catterson, *Florence, Berlin, and Beyond: Social Network and the Late Nineteenth-Century Art Market. Changing Hands: When Art History Meets the Art Market*). První výsledky svého bádání Michaela Watrelot prezentovala na mezinárodní doktorandské konferenci na KTF UK v dubnu 2018 s příspěvkem: *Problematika trhu s uměním prezentovaná z pohledu Wilhelma von Bode na příklade predaja zbierky rodiny Kann*. V témže roce se zúčastnila také konference na vídeňské universitě, kde přednesla příspěvek na téma *Wilhelm von Bode and Rudolph Kann. The Importance of the Advisor-Collector Relationship in the Late 19th-Century Art Market. (Art for the People? Questioning the Democratization of the Art Market*, konference TIAMSA – The International Art Market Studies Association v spolupráci s Belvedere Research Center, Dorotheum and Vienna University. 27-29. Sept. 2018.)

V dalším studiu se soustředila na nově nalezený archivní materiál, který začala zpracovávat. V druhém ročníku studia získala univerzitní grant GAUK (Wilhelm von Bode and Collector Adalbert Lanna), který využila ke zpracování korespondence mezi Wilhelmem von Bode a Vojtěchem rytířem Lannou. Ostatní výsledky svého bádání shrnula do článku *Wilhelm von Bode and Prince Johann II von Liechtenstein. The private correspondence 1880-1925*, in: *Florence, Berlin and Beyond. Social Network and the late 19C Art Market*, ed. Lynn Catterson. Další výsledky své práce představila na mezinárodní doktorandské konferenci na KTF UK s tématem: Posvätný priestor v múzeu. Funkcia a význam „baziliky“ v Bode-Museum.

Ve třetím roce studia (září listopad 2019) získala mezinárodní grant v rámci International Scholarship Program, Staatliche Museen zu Berlin (téma: Wilhelm Bode and Rudolph

Kann), v němž se zaměřila na korespondenci mezi Wilhelmem von Bode a Rudolphem Kannem. V prosinci 2019 provedla výzkum v archívu Metropolitního musea v New Yorku a v archívu J.P. Morgan Museu and Library. Výsledky této práce publikovala v příspěvku: *Wilhelm Bode and his role in building the Rudolphe Kann collection. The Private Correspondence 1887-1905. In: Jahrbuch der Berliner Museen, Band 61/2019/2020*, a v příspěvku: *Wilhelm von Bode and Prince Johann II von Liechtenstein. The private correspondence 1880-1925. In: Lynn Catterson (ed.): Florence, Berlin and Beyond. Social Network and the late 19C Art Market, Brill, Boston, Leiden 2020, 11-47.*

V září 2020 složila státní závěrečnou zkoušku a v zimní semestru ak. roku 2020/ 2021 dokončila dizertační práci a odevzdala ji k obhajobě. V závěru studia získala stipendium z univerzitního projektu SVV na dofinancování připravované publikace o spolupráci Wilhelma von Bode a Vojtěcha rytíře Lanny na poli podpory pražských muzejních a galerijních institucí.

Její obsáhlá disertační práce má zatím málo frekventované téma v oblasti dějin umění přednášených na univerzitách v českých zemích. Otázky formování veřejných uměleckých sbírek na pozadí rozvíjejícího se obchodu s uměním na přelomu 19. a 20. století, kdy na tuto scénu vstupují bohatí Američané, Michaela Watrelot zodpověděla s dostatečnou akribií založenou na pečlivém průzkumu archivního materiálu. Korespondenci Wilhelma von Bode s Rudolphem Kannem, Mauricem Kannem a Eduardem Kannem, právě tak i s knížetem Janem II. Liechtenstein a s Vojtěchem rytířem Lannou, kterou v transkripci publikuje v závěru své práce, bohatě vytěžila, aby na téměř každodenní muzejní, ale i obchodní praxi ukázala výrazně profilovanou situaci kurátorů veřejných sbírek, kteří se museli umět orientovat i ve složitém obchodu s uměním, ale museli umět rovněž navázat vztahy se soukromými sběrateli, kteří jsou potencionálními dárci uměleckých děl pro veřejné sbírky, čímž vstupovali do spletitých vztahů nabídky a poptávky uměleckých děl. Tuto čtivou disertaci rád doporučuji k obhajobě a těším se na její publikování. Její autorce přeji další badatelské úspěchy na tomto velmi zajímavém odborném poli.

Doc. PhDr. Martin Zlatohlávek PhD.